

Počet integrální

Obsah

In: Karel Petr (author); Vojtěch Jarník (author); Počet integrální. s dodatkem Úvod do teorie množství. (Czech). : Jednota československých matematiků a fysiků, 1931. pp. IX--XXII.

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/402661>

Terms of use:

© Jednota československých matematiků a fysiků

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

OBSAH.

ČÁST PRVÁ.

INTEGRÁLY NEURČITÉ (FUNKCE PRIMITIVNÍ).

I. ÚVOD.

1. Základní definice a pojmenování.

Odstavec		Strana
1.	Definice integrálu neurčitého (primitivní funkce)	1
2.	O úkolu integrálního počtu	3
3.—4.	Některé jednoduché formule vyplývající bezprostředně ze vzorců diferenciálního počtu	3

2. Různé metody pro výpočet neurčitých integrálů.

5.	Metoda rozkladu ve sčítance	4
6.	Integrál z potenční řady	5
7.	Metoda částečné (parciální) integrace	6
8.	Metoda substituce	7
9.	Metoda derivace podle parametru	12
10.	Cvičení	14

II. INTEGRÁLY Z RACIONÁLNÝCH FUNKCÍ.

Definice elementárních funkcí pro komplexní hodnoty argumentu.

11.	Rozklad racionální funkce ve zlomky částečné	16
12.—13.	Obecný výpočet při rozkladu se vyskytujícími konstant	18
14.	Praktický jejich výpočet	19
15.	O důsledku pro rozklad racionální funkce za předpokladu, že koefi- cianty racionální funkce jsou reálné	21
16.	Integrace racionální funkce	22
17.	O výpočtu racionální části integrálu z racionální funkce	24
18.	Několik obecnějších příkladů pro integraci racionálních funkcí	27
18a.	Zavedení komplexních čísel za koeficienty racionálních funkcí	29
	Definice obecné komplexní funkce, jejího diferenciálu a integrálu	31
18b.	Definice logaritmu pro komplexní hodnoty argumentu	32
18c.	Definice funkce exponenciální a funkcí goniometrických pro kom- plexní hodnotu argumentu	38
	Cvičení	39

18d. Funkce cyklometrické pro komplexní argumenty	41
Cvičení	43
18e. Obecná exponenciální funkce a mocnina v oboru komplexních čísel	44
18f. Elementární funkce transcendentní. Jejich derivace	46
18h. Nekonečné řady, jejichž členové jsou čísla komplexní	49
18k. Řady potenční komplexní proměnné	49
18l. Rozvoj elementárních funkcí komplexní proměnné z v řady mocninné	50
18m. Neurčitý integrál z funkce komplexní proměnné	51
Cvičení	52

III. INTEGRÁLY Z FUNKCÍ IRACIONÁLNÍCH.

1. Některé případy jednoduché.

19. Integrály tvaru $\int R\left[x, \left(\frac{ax+b}{cx+d}\right)^{\frac{p}{q}}, \left(\frac{ax+b}{cx+d}\right)^{\frac{p'}{q'}}, \dots\right] dx$	58
20. Integrály binomické	61
21. Redukční vzorce pro integrály binomické	62
Cvičení	64

2. Integrály $\int R(x, \sqrt{ax^2+bx+c}) dx$.

22. První metoda pro jejich výpočet	66
23. Druhá metoda	70
24. Integrál $\int \frac{dx}{(x-i)\sqrt{Ax^2+C}}$	72
25. Integrál $\int \frac{(Hx+K) dx}{(b_0x^2+2b_1x+b_2)\sqrt{a_0x^2+2a_1x+a_2}}$	73
26. Přehled výsledků	76
Cvičení	77

3. O křivkách racionálních a integrálech jim příslušných.

27. Pojem křivky racionální vyložen na křivce o rovnici $y^2=ax^2+bx+c$	79
28. Jiné příklady racionálních křivek	80
29. O maximálním počtu dvojných bodů při ireducibilní křivce algebraické	81
30. Křivka alg. ireducibilní mající maximální počet bodů dvojných jest křivkou racionální	82
31. Některé vyšší singularity	83
32. Příklad	83
33. Definice rodu algebraické křivky	84
34. Abelovy integrály rodu p . Integrály Abelovy rodu nula lze vyjádřiti integrály z funkcí racionálních	85

4. Redukce integrálů hypereliptických (a eliptických).

35. Integrály $\int \frac{x^r dx}{\sqrt{X}}, \int \frac{dx}{(x-a)^r \sqrt{X}}$, kde X jest polynom n -tého stupně v x	86
35a. Integrály $\int \frac{A dx}{B^m \sqrt{X}}$, kde A, B, X jsou mnohočleny v x	88

36. Redukce integrálů hypereliptických a eliptických na základní tvary integrálů prvního, druhého a třetího druhu	89
---	----

5. Integrály eliptické.

37. Integrály eliptické lze reálnými substitucemi převést na integrály eliptické, kde polynom pod odmocninou jest třetího stupně s reálnými kořeny	91
38. Integrály pseudoeliptické. Příklady	94
39. Normální tvar Weierstrassův	96
40. Normální tvar Legendreův. Tabulka usnadňující převod na normální tvar Legendreův	98
41. Normální tvar Riemannův	103
41a. Lineární transformace el. integrálů	104
41b. Pokračování; příklady	107
41c. Kvadratické transformace el. integr.	111
41d. Landenova transformace	113
Cvičení	114

6. Abelovy integrály rodu 1.

42. Převod křivek rodu 1 na křivku stupně třetího biracionální transformací	116
43. Vyjádření integrálů Abelových rodu 1 integrály eliptickými	118
43a. Biracionální transformace křivky $y^2 = 4x^3 - g_2x - g_3$ samu v sebe .	119
43b. Biracionální transformace křivky $y^2 = (1-x^2)(1-k^2x^2)$ samu v sebe .	122
44. Příklad (Integrál Abelův patřící ke křivce $y^3 = ax^3 + bx^2 + cx + d$)	123
45. Poznámka. Integrály Abelovy rodu vyššího než 1 lze v případech zvláštních převést na eliptické integrály	124
Cvičení	125

IV. INTEGRÁLY Z NĚKTERÝCH FUNKCÍ TRANSCEDENTNÍCH.

46. Integrály z funkcí tvaru $R(\cos x, \sin x)$	127
47. Zvláštní případy	127
48. Integrály tvaru $\int R(e^{ax}) dx$	128
49. Zjednodušení vznikající zavedením komplexních čísel	128
50. Příklady	129
51. Integrály z polynomu $P(x, e^{ax}, e^{bx}, \dots, \sin ax, \dots)$	133
52. Integrály $\int R(x) \log x dx$. Funkce $-\int \frac{\log(1-x)}{x} dx$	134
53. Logaritmus integrál a funkce příbuzné	135

V. PŘECHOD OD INTEGRÁLŮ NEURČITÝCH K URČITÝM.

1. Obecné výpovědi.

54. Definice	137
55. Geometrický význam určitého integrálu	138
56. Derivace integrálu určitého podle mezí	141
57. Další základní věty o integrálu určitém	142
58.—59. Věta o střední hodnotě určitého integrálu	143
60. Vyjádření určitého integrálu z funkce spojitě limitou jistého součtu	145
61. Rozšíření pojmu určitého integrálu. Příklady	146

Odstavec	Strana
62. Další rozšíření	148
63. Některé věty o množstvích zvl. věta Cantor-Bendixonova	149
64. Zevšeobecnění pojmu integrálu určitého	150
65. Věta o střední hodnotě pro rozšířený pojem integrální	152
66. O možnosti dalšího zevšeobecnění pojmu integrálního	153
67. Význam symbolu $\int_a^{\infty} f(t) dt$. Příklady	154
68. Poznámky o počítání určitých integrálů	156
Cvičení	158
Odvození formule Wallisovy pro $\frac{1}{2}\pi$ (příklad 6)	161
Integrály $\int_0^{2\pi} \frac{dx}{a \cos x + b \sin x + c}$, a, b, c reálné	164
a, b, c komplexní	169
$\int_0^{\pi} \log(1 + 2r \cos x + r^2) dx$	166
<i>2. Integrály ze součtů nekonečných řad.</i>	
69. Vhodná úprava vět v „Počtu diferenciálních“ dokázaných	173
70. Rozšíření	175
Příklady	176
$\int_0^{\infty} \frac{\sin ax}{x} dx$	179
71. Rozšíření pro interval nekonečný	181
72. Výpočet určitých integrálů pomocí řad. Řada Bernoulliova	184
73. Výpočet $\int_0^a e^{-x^2} dx$ řadou asymptotickou	186
Cvičení	188
Polynomy Legendreovy a jejich zobecnění	190
Polynomy Hermiteovy (př. 10)	191
Vyjádření Legendreových polynomů integrálem	192
<i>3. Výpočet integrálů eliptických.</i>	
74. Výpočet eliptického integrálu prvního druhu v Legendreově nomálním tvaru řadou nekonečnou	192
75. Přeměna řad, jestliže k jest blízké 1	193
76. Asymptotické vyjádření, jestliže k se blíží 1	195
77. Výpočet eliptických integrálů 2. druhu řadami	196
78. Vyjádření úplných integrálů el. prvního druhu řadami	197
79. Totéž pro elipt. integrály druhého druhu	199
80. Další zjednodušení numerického výpočtu (pomocí Landenovy transformace)	200
81. Střed aritmeticko-geometrický	201
82. Výpočet eliptických integrálů úplných pomocí středu aritmeticko-geometrického. Legendreova relace	203

83. Kompletní integrály eliptické v normálním tvaru Weierstrassově	208
84. Rozvoje pro integrály eliptické v normálním tvaru Weierstrassově	211

ČÁST DRUHÁ.

INTEGRÁL URČITÝ NA ZÁKLADĚ DEFINICE SOUČTOVÉ (CAUCHY-RIEMANNOVY).

VI. DEFINICE A ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI URČITÉHO INTEGRÁLU.

1. Definice integrálu omezeného ($b < a$).

85. Součty S a s a čísla Σ , σ jimi stanovená	213
86. Čísla Σ a σ jakožto limity součtů S a s	215
87. Definice určitého integrálu z funkce $f(x)$ v intervalu (a, b)	216
Příklady	219

2. O funkcích integrace schopných (podle C.-R. v (a, b)).

88. Některé obecné skupiny funkcí integrace schopných	221
89. Součet, součin, podíl, absolutní hodnota funkcí integrace schopných jsou integrace schopny	222
90. Délka množství číselného	224
91. Oscilace funkce v bodě c	226
92.—93. Nutná a postačující podmínka, aby funkce byla v (a, b) podle C.—R. integrace schopna	226
94. Rozšíření pojmu určitého integrálu	227

3. Základní vlastnosti omezeného integrálu.

95.—96.	228
97. Věta o střední hodnotě	229
98. Integrál jest spojitou funkcí horní i dolní meze	232
99.—100. Souvislost integrálu na základě definice Cauchy-Riemannovy s primitivní funkcí	233
101. Poznámka	235
102. Integrace částečná	236
103. Rozšíření věty o integraci částečné	237
104. Druhá věta o střední hodnotě (důkaz její ve speciálním případě)	238
105. Pomocná věta Abelova	239
106. Důkaz věty druhé o střední hodnotě pomocí Abelovy věty	240
107. O zavedení nové proměnné do určitého integrálu	242
Cvičení	244

4. Některá použití věty o střední hodnotě a rovnice pro částečnou integraci.

108. Odvození rovnice Taylorovy	250
109.—110. O vzorci Euler-Maclaurinově	251
111. Výpočet integrálů pomocí formule Euler-Maclaurinovy	255

Odstavec	Strana
112. Použití formule Euler-Maclaurinovy jako sumační	257
Odvození Stirlingovy formule pro $n!$	258
Výpočet Eulerovy konstanty	259
113. Jiné odvození formule Euler-Maclaurinovy	259
114. Použití metody odst. předch. na počítání součtů jiného druhu . . .	261
Výpočet $\log 2$	262
Výpočet čísla π	264
115.—116. Polynomy Legendreovy	264
117. Další věty o polynomech Legendreových	266
118. Důkaz, že číslo e jest transcendentním	269
Cvičení	271
Některé další věty o funkcích a číslech Bernoulliských a jim pří- buzných	272
Další věty o polynomech Legendreových	275
<i>5. O numerickém počítání určitých integrálů (mechanické kvadratury).</i>	
119. Výklad pojmu mechanické kvadratury	277
120. Metoda lichoběžníková	278
121. Formule Simpsonova	280
122. Interpolace parabolická (Lagrangeův mnohočlen)	281
123. Metoda Cotesova	283
124. Druhá metoda založená na interpolaci parabolické	285
125. Zavedení součtových čísel. Symbol (a, s)	288
126. Dva hlavní případy při interpolaci ekvidistantní a příslušné mech. kvadratury	290
127. Formule Simpsonova se zbytkem	294
128. Interpolace parabolická pro případ, že jsou dány hodnoty funkční a zároveň hodnoty prvých derivací v r bodech	297
129. Mechanická kvadratura v případě předch. odstavce	298
130. Metoda Gaussova pro mechanickou kvadraturu	299
<i>6. O funkcích s variací konečnou.</i>	
131. Definice	301
132. Vyjádření pomocí funkcí neklesajících	302
133. Funkce spojitě a zároveň s variací konečnou	303
134. Integrál určitý jest funkce s variací konečnou své horní meze . . .	304
135. Diskontinuity funkcí s variací konečnou	305
136. Další vyšetřování funkcí spojitých a s variací konečnou	306
<i>7. Elementární teorie řad Fourierových.</i>	
136a. Pojem řady trigonometrické a Fourierovy	307
136b. Řada Fourierova pro funkci $\frac{1}{2}(\pi - x)$	311
136c. Důsledky z odst. předch.	314
136d, e, f. Řady Fourierovy pro funkce, jež vznikají integrací z funkcí integrace schopných	315
Cvičení	320
Věty o součtech řad Fourierových sčítaných podle Riemanna . . .	323
Integrál Fresnelův	329
Gaussovy součty	329

Odstavec	Strana
136g. O aproxiomaci funkcí spojitých pomocí polynomů trigonometrických	330
136h. Věta Weierstrassova o polynomech	331
136i. Rozšíření výsledků odst. předch. na funkce nespojité	333
136j. Střední chyba (odchylka)	334
136k, l. Mnohočleny mající nejmenší střední odchylku. Rozvoj podle Legendreových polynomů	335
136m. O přibližném vyjádření eliptických integrálů pomocí polynomů v modulu	337
136n. Mnohočleny trigonometrické mající nejmenší střední odchylku od dané funkce. Parsevalův teorem	339

VII. ROZŠÍŘENÍ POJMU URČITÉHO INTEGRÁLU (INTEGRÁLY NEVLASTNÍ).

1. *Funkce integrovaná jest v intervalu integračním nekonečnou, po případě neurčitou.*

137.—138. Obecné poznámky. Funkce stává se neurčitou v jistém množství bodovém na intervalu integr.	344
139. Definice integrálu nevlastního v případě, že funkce stává se nekonečnou pro horní mez	346
140. Konvergence absolutní. Některé podmínky pro absolutní konvergenci	347
141. Příklady	351
142.—143. Funkce stává se nekonečnou, resp. neurčitou pro konečný po př. i nekonečný počet hodnot intervalu integračního	352

2. *Rozšíření pojmu integrálního pro nekonečný interval.*

144. Definice. Absolutní konvergence	355
145. Různá kritéria absolutní konvergence	357
146. Příklady	358
147. Význam symbolů $\int_{-\infty}^b f(x) dx$, $\int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx$	359
148. Význam pojmenování „integrál nevlastní“	359

3. *Základní vlastnosti integrálů nevlastních.*

149.	360
--------------	-----

4. *Zavádění nových proměnných se zřetelem k integrálům nevlastním.*

150. Obecný výklad	363
151. Příklady	365
152. Integrál Laplaceův	368

VIII. INTEGRÁLY Z FUNKCÍ ZÁVISLÝCH NA PARAMETRU.

1. *Vyšetřování, zda funkce těmito integrály definované jsou spojitě funkce parametru.*

153.—154. Postačující podmínky, aby integrál byl spojitou funkcí parametru v jistém bodě. Příklady	370
--	-----

155. Postačující podmínky, aby integrál byl spojitou funkcí parametru v jistém intervalu	375
156.—158. Rozšíření těchto výsledků zejména v případě, že funkce integrovaná stává se nekonečnou	376
159. Kriterium pro stejnoměrnou konvergenci integrálů k nule	381
160. Rozšíření pro nekonečný interval integrační	383

2. Derivace integrálů podle parametru.

161.—162. Postačující podmínky pro existenci derivace	384
163. Derivace integrálu podle parametru, závisí-li též meze integrálu na parametru	388

3. Užití vět o spojitosti a derivaci integrálů závislých na parametru k výpočtu integrálů.

164. Integrál $\int_0^{\pi} \log(1 + 2r \cos x + r^2) dx$	389
165. Integrál $\int_0^{\infty} \frac{e^{-ax} - e^{-bx}}{x} dx$	390
166. Integrál $\int_0^{\infty} \frac{x^{b-1} dx}{(a+x)^{k+1}}$	391
167. Integrál $\int_0^{\infty} e^{-Ax^2} \cos bx dx$	392
168. Integrál $\int_0^{\infty} e^{-ax} \frac{\sin x}{x} dx$	393
169. Integrál $\int_0^{\infty} \frac{\sin bx}{x} dx$	394
170. Integrály $\int_0^{\infty} \frac{\cos bx}{a^2 + x^2} dx$, $\int_0^{\infty} \frac{x \sin bx}{a^2 + x^2} dx$	397
171. Integrály $\int_0^{\infty} e^{-ax^2} \cos bx^2 dx$, $\int_0^{\infty} e^{-ax^2} \sin bx^2 dx$	399
172. Integrály $\int_0^{\infty} \sin\left(x^2 \pm \frac{\beta^2}{x^2}\right) dx$, $\int_0^{\infty} \cos\left(x^2 \pm \frac{\beta^2}{x^2}\right) dx$	401

4. O integraci integrálů podle parametru. Integrály dvojnásobné.

173. Definice dvojnásobného integrálu	404
174. Stejnomořná konvergence součtových výrazů k hodnotě integrálu	405
175. O záměnnosti pořadu integračního	406
176. Příklady funkcí, při nichž součet (A) stejnoměrně konverguje	403
177.—180. Rozšíření pojmu dvojnásobného integrálu	409

Odstavec	Strana
181. Integrály dvojnásobné nevlastní	413
182. Gaussův důkaz fundamentální věty algebry	418
183.—184. O záměnnosti pořadí integračního, jestliže jeden nebo oba intervaly integrační stávají se nekonečnými	418

5. Příklady pro výpočet omezených integrálů záměnou pořadu integračního.

185. Integrál $\int_0^{\infty} \frac{e^{-ax} (\cos b_1 x - \cos b_2 x)}{x^2} dx$	425
186. Integrál Laplaceův	426
187. Integrály Fresnelovy	427
188. Integrál $\int_0^{\infty} \frac{\cos y}{a^2 + y^2} dy$	429

6. Rozšíření vět o integrálech z funkcí závislých na parametru.

189. Věta Borelova	431
190.—191. Zevšeobecněná věta Borelova	432
192. Rozšíření na množství vícerozměrná	434
193. Věta o zevnější délce množství bodového (Jarníkova)	435
194. Věta Arzelàova	437
195. Věta o integraci nekonečných řad a jiné aplikace věty Arzelàovy	439
196. Totální diferenciál určitého integrálu závislého na dvou parametrech	442

X. KŘIVKOVÉ INTEGRÁLY A ÚPLNÉ DIFERENCIÁLY.

197.—202. Definice a základní věty	444
203. Integrály podle uzavřených křivek	450
204. Integrály podle hranice oboru Ω	452
205. Rovnice Greenova pro dvě proměnné	454
206. Cauchyova integrální věta. Úplné diferenciály	455
207. Výpočet integrálu úplného diferenciálu	459
208. Integrály z úplného diferenciálu podél obecnějších křivek integračních	462
209. Křivkové integrály při třech a více proměnných	463
210. Úplné diferenciály při třech proměnných	465

ČÁST TŘETÍ.

NĚKTERÁ UŽITÍ URČITÝCH INTEGRÁLŮ.

X. UŽITÍ POJMU INTEGRÁLNÍHO K DEFINICI A VYŠETŘOVÁNÍ NĚKTERÝCH FUNKCÍ, ZVLÁŠTĚ PAK GAMMAFUNKCE.

1. Eulerovy integrály.

211. Definice gammafunkce. Integrál Eulerův 1. druhu	469
212. První základní vlastnost gammafunkce. Výpočet gammafunkce při celistvém argumentu jakož i výpočet $B(p, q)$, je-li jedno z čísel p, q celé	470

XVIII

Odstavec	Strana
213. Základní vlastnosti funkce $B(p, q)$	.471
214. Vyjádření gammafunkce limitním výrazem	.472
215. Vyjádření gammafunkce nekonečným součinem	.474
216. Vyjádření funkce $B(p, q)$ pomocí gammafunkcí	.475
217. Odvození předcházejícího výsledku pomocí vět počtu integrálního	.476
218. Rozšíření definice funkce gamma i pro záporné argumenty	.478
219. Relace Gaussova	.479
220. Rozvoje pro numerický výpočet $\log \Gamma(u)$	.480
221. Řada Stirlingova	.482
222. Vyjádření funkce $\log \Gamma(u)$ určitým integrálem	.484
223. Rozklad výrazu integrálního pro $\log \Gamma(v)$	.486
224. Integrální výraz pro Eulerovu konstantu	.488
225. Binetova funkce a její derivace	.488
226. Asymptotické řady pro derivace Binetovy funkce	.489

2. Některá užití gammafunkce.

227. Výpočet některých integrálů pomocí gammafunkce	.491
228. Integrál $\int_0^{\frac{1}{2}\pi} \sin^{m-1} x \cos^{n-1} x dx$	.492
229. Integrál $\int_0^1 \frac{x^{a-1} (1-x)^{b-1}}{(a+bx)^{a+b}} dx$	.493
230. Integrály $\int_0^{\infty} \frac{\cos bx}{x^m} dx, \int_0^{\infty} \frac{\sin bx}{x^n} dx$	.493
231. Výpočet řady hypergeometrické pro $x=1$	.494
232. Integrál $\int_0^{\frac{1}{2}\pi} \cos a\nu \cos^b \nu d\nu$	.495

3. Logarithmus integrál a jiné funkce definované určitými integrály.

233. Definice $\text{li}(e^{-x})$ pro $x > 0$	.497
234. Rozvoj funkce $\text{li}(e^{-x})$ pro $x > 0$	.498
235. Definice $\text{li}(e^x)$ pro $x \geq 0$	.499
236. Jiná integrální vyjádření funkcí $\text{li}(e^{-x}), \text{li}(e^x)$	.500
237. Asymptotický rozvoj pro $\text{li}(e^{-x})$ při $x > 0$	.502
238. Asymptotický rozvoj pro $\text{li}(e^x)$ při $x > 0$	.503
239. O užití integrállogaritmu v teorii čísel	.505
240. Zobecnění integrállogaritmu	.506

XI. UŽITÍ V GEOMETRII.

1. Délka křivých čar.

241. Definice	.507
242. Vyjádření analytické za jistých předpokladů o rovnici křivky	.507
243. Formule speciální	.510
244. Příklady 1.—7. Věta Gravesova	.510

245. Nutná a postačující podmínka, aby oblouk spojitě křivky byl rektifikace schopný	515
--	-----

2. *O počítání plochy rovinné omezené křivou čarou.*

246. Velikost plochy vypočtená na základě definice integrální Cauchy-Riemannovy	517
247.—248. Jiné výrazy pro velikost plošnou	518
249. Význam příslušných křivkových integrálů při křivkách uzavřených se protínajících	521
250. Příklady pro počítání velikosti plošné (1.—5.)	522
251. Příklad 6. Věta Holditchova	525
252. Příklad 7. Plochy omezené paralelními křivkami. Délky oblouků těchto křivek	527
253.—257. Vyšetřování křivek uzavřených, jimž přísluší velikost plošná	529
258. Křivky kvadratury schopné v užším smyslu	534
259.—261. Obsah množství bodového vícerozměrného (podle Jordana)	536

ČÁST ČTVRTÁ.

INTEGRÁLY MNOŽNÉ (INTEGRÁLY Z FUNKCÍ O NĚKOLIKA PROMĚNNÝCH).

XII. INTEGRÁLY DVOJNÉ (INTEGRÁLY Z FUNKCÍ O DVOU PROMĚNNÝCH).

1. *Definice a základní vlastnosti.*

262. Obory dvojrozměrné	541
263.—267. Horní a dolní součty. Jejich dolní a horní hranice. Základní věty	542
268. Definice integrálu dvojného	547
269.—270. O funkcích integrace schopných	549
271. Věta o střední hodnotě	551
272. O výpočtu integrálů dvojných pomocí dvojnásobné integrace (integrálů dvojnásobných)	552
273.—274. Rozšíření platnosti získaných vztahů	554
275.—277. O výpočtu trojných integrálů	556

2. *Zabádění nových proměnných integračních do množných integrálů.*

278. Prvý způsob odvození (u integrálů dvojných)	564
279.—280. Druhý způsob odvození	570
281. Polární souřadnice	574
282. Integrál Laplaceův	576
283. Zevšeobecnění substituce polárních souřadnic	577
284. Transformace inverzní	578

Odstavec	Strana
285. Souřadnice eliptické	578
286. Souřadnice ortogonální	579
287. Polární souřadnice v oborech trojrozměrných	580
288. Souřadnice eliptické v oborech trojrozměrných	580
289. Obsah rovnoběžnostěnu v oboru n -rozměrném	581
290. Obsah $(n+1)$ -stěnu v oboru n -rozměrném	582
290a. Obsah $(n+1)$ -stěnu v oboru n -rozměrném, jsou-li dány rovnice jednotlivých stěn	583

5. Geometrická použití dvojných integrálů.

291. Krychlový obsah tělesa	584
292.—294. Jiné formule pro krychlový obsah	585
295. Příklady	586
296. Krychlový obsah tělesa omezeného plochou rotační a dvěma rovinami kolmými k ose rotační	588
297. Povrch křivé plochy	589
298. Další vzorce pro povrch křivé plochy	591
299. Povrch rotační plochy. Vivianův problém	593
300. Povrch sférického trojúhelníka	594
301. Povrch elipsoidu	595
302.—304. Odvození vzorce pro velikost povrchu plochy na základě jiné definice	597

XIII. RŮZNÁ ROZŠÍŘENÍ POJMU VÍCEROZMĚRNÉHO INTEGRÁLU
(INTEGRÁLY NEVLASTNÍ, PLOŠNÉ).

1. Integrály dvojně nevlastní.

305.—309. Funkce jest nekonečná toliko v okolí jediného bodu	605
310. Funkce jest nekonečná toliko v bodech čáry o rovnici $y = \varphi(x)$	614
311. Příklady	615
312.—313. Obor integrační jest nekonečný	622
314. Příklady	625

2. Integrály plošné.

315.—318. Definice	628
319.—320. Vyjádření integrálů plošných, je-li rovnice plochy dána parametricky	632
321. Jiné vyjádření integrálů plošných	635
322. O podmínce nutné, aby integrál plošný podle libovolné uzavřené plochy byl roven nule	636
323. Podmínka postačující	637
324. Věta o střední hodnotě u plošných integrálů	639
325. Příklady	640
326. O řešení soustavy rovnic dif. $\frac{\partial Q}{\partial z} - \frac{\partial R}{\partial y} = F, \frac{\partial R}{\partial x} - \frac{\partial P}{\partial z} = G,$ $\frac{\partial P}{\partial y} - \frac{\partial Q}{\partial x} = H$	642
327. Formule Stokesova	644

Odstavec	Strana
328. O zavádění nových proměnných do plošných integrálů	.645
329. Použití. Ustanovení znaménka dosud neznámého	.648
330. Odvození vět předch. odstavců pomocí vět o integrálech trojných	.650
331. Rovnice Greenovy	.651

DODATEK.

ÚVOD DO TEORIE MNOŽSTVÍ.

NAPSAL VOJTĚCH JARNÍK. 655

ODDÍL 1.

Základní pojmy. Ekvivalence.

1. Úvod	.657
2. Základní úkony	.659
3. Ekvivalence	.662
4. Spočetná množství	.663
5. Množství mocnosti kontinua	.666
6. Množství nespočetná	.669

ODDÍL 2.

Množství uspořádaná a dobře uspořádaná.

1. Množství uspořádaná	.671
2. Podobnost množství uspořádaných	.673
3. Množství dobře uspořádaná	.675
4. Základní věta o množstvích dobře uspořádaných	.676

ODDÍL 3.

Pořadová čísla.

1. Úvodní poznámky	.680
2. Pořadová čísla první a druhé třídy číselné	.681
3. Uspořádání pořadových čísel	.683
4. Struktura množství $\aleph_1 + \aleph_2$	.685
5. Transfinitní indukce	.688
6. Závěrečné poznámky	.690

ODDÍL 4.

Množství bodová.

1. Cartézské prostory	.692
2. Množství číselná	.693
3. Základní pojmy pro množství v R_t	.695
4. Uzavřená množství	.699

Odstavec	Strana
5. Otevřená množství	.702
6. Derivované množství	.703
7. Množství v sobě hustá	.704
8. Množství dokonalá	.705
9. Kondenzační body	.706
10. Množství uzavřená a otevřená v R_1	.708
11. Vyšší derivace bodového množství	.712
12. Nový důkaz věty Cantor-Bendixonovy. Množství reducibilní	.716

ODDÍL 5.

Dodatky k integrálnímu počtu.

1. Poznámky k odst. 64	.720
2. Poznámka k odst. 66	.723
3. Poznámka k cvičení 24 na str. 327	.723

Literatura k teorii množství	.725
--	------
